SOSIAALI- JA
TERVEYSMINISTERIÖ
Hallitusneuvos Anne Koskela

9.10.2015

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

Viite HE 48/2015

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI TERVEYDEHUOLLON JÄRJESTÄMISESTÄ PUOLUSTUSVOIMISSA ANNETUN LAIN, SOSIAALI- JA TERVEYSALAN LUPA- JA VALVONTAVIRASTOSTA ANNETUN LAIN SEKÄ POTILAAN ASEMASTA JA OIKEUKSISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Hallituksen esityksessä ehdotetaan että säädettäväksi puolustusvoimien järjestämän ja tuottaman terveydenhuollon organisaatiovalvonnasta. Organisaatiovalvonta kattaisi ennakollisen valvonnan, jälkivalvonnan ja valvontaan liittyvän ohjauksen. Valvira ja aluehallintovirasto valvoisivat puolustusvoimien terveydenhuoltoa pääasiallisesti samoin periaattein kuin kunnallista terveydenhuoltoa. Tähän saakka puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta ovat tehneet Pääesikunta ja eduskunnan oikeusasiamies. Terveydenhuollon ammattihenkilöiden toimintaa on valvottu ammattihenkilölain nojalla. Esityksen tavoitteena on saattaa puolustusvoimien terveydenhuollon valvonta samaan asemaan kuin kunnallisen terveydenhuollon valvonta ja samalla parantaa potilaiden oikeusturvaa ja terveyspalvelujen laatua.

Terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa annettuun lakiin lisättäisiin valvontaa koskevat säännökset. Säännökset vastaavat sisällöltään nykyisiä kunnallista terveydenhuoltoa koskevia valvontasäännöksiä ja käytäntöjä. Valvira ja aluehallintovirasto valvoisivat toimintaa nykyisen työnjakonsa mukaisesti. Valvontatoimivalta koskisi puolustusvoimien Suomessa järjestämän tai tuottaman terveydenhuollon lainmukaisuutta. Siten esim. kriisinhallintaoperaatioihin liittyvä ulkomailla tapahtuva terveydenhuolto ei olisi valvontatoimivallan piirissä.

Valvontaviranomaisilla ei olisi valvontatoimivaltaa puolustusvoimien itse toteuttamaan terveydenhuoltoon puolustustilalaissa (1083/1991) tarkoitetun puolustustilan aikana ja sovellettaessa valmiuslain (1552/2011) II osan säännöksiä lain 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa. Näissä tilanteissa toimintaa valvoisi Pääesikunta.

Lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset valvontaviranomaisten käytössä olevista keinoista, kuten ohjaus- ja arviointikäynnit, tarkastuskäynnit. Valvontaviranomainen voi havaintojensa perusteella antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta taikka keskeyttää toiminnan tai kieltää laitteen käyttämisen, tarvittaessa sakon uhalla. Lievemmissä puutteissa valvontaviranomainen voi ilmoittaa käsityksen lain mukaisesta menettelystä, kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen, kehottaa korjaamaan puutteen tai antaa huomautuksen.

Valvontaviranomaisella olisi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi oikeus saada tehtävän hoitamiseksi välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä, ei

Meritullinkatu 8, Helsinki
PL 33, 00023 VALTIONEUVOSTO
www.stm.fi
Puhelin 0295 16001
Telekopio 09 6980 709
e-mail: kirjaamo@stm.fi
etunimi.sukunimi@stm.fi

kuitenkaan maanpuolustuksen kannalta salassa pidettäviä tietoja, joilla tarkoitetaan julkisuuslain 24 § 1 momentin 7-10 kohdissa tarkoitettuja tietoja. Vastaavasti tarkastaja olisi päästettävä kaikkiin terveydenhuollon toimipaikan tiloihin, lukuun ottamatta maanpuolustuksen kannalta salassa pidettäviä tiloja ja pysyväisluonteiseen asumiseen käytettäviä tiloja.

Puolustusvoimien järjestämän ja tuottaman terveydenhuollon organisaatiovalvonta on uusi tehtävä valvontaviranomaisille, joka edellyttää lisäresursseja. Valviralle esitetään 1 henkilötyövuoden ja aluehallintovirastoille yhteisesti 2 henkilötyövuoden verran lisäresursseja yhteisesti samaan aikaan toteutettavan vankiterveydenhuollon organisaatiovalvonnan kanssa. Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja lakien on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2016. Puolustusvoimien terveydenhuollon ja vankiterveydenhuollon organisaatiovalvonnan tehtäviin esitetään 70 000 euron lisämääräraha vuoden 2016 talousarvioesityksessä Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenomomentille 33.02.05, joka toteutetaan siirtona sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenomomentilta 33.01.01. Vastaavasti vuoden 2016 talousarvioesityksessä on otettu huomioon momentille 28.40.01 *(aluehallintoviraston toimintamenot)* 150 000 euron lisämääräraha, joka toteutetaan siirtämällä 75 000 euroa momentilta 27.10.01 *(Puolustusvoimien toimintamenot)* ja 75 000 euroa momentilta 25.40.01 *(Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot).*